3. številka. Ljubljana, v ponedeljek 5. januvarja. XXIV. leto, 1891.

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejeman za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poštnina znaša.
Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.
Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravništvo je v Gospodskih ulicah št. 12.
Upravništvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Zaradi jutršnjega praznika izide prihodnji list v sredo dné 7. januvarja 1891.

Novoletna premišljevanja.

III.

V mejnarodni politiki ni bilo posebno važnih sprememb. Če so se tudi nekatere osebe zamenile, duh ostal je povsod isti. Ali nekaj druzega opažalo se je v minolem letu. Socijalno ali delavsko gibanje je jako napredovalo. Ne le, da so delavci prvi dan majnika hoteli narediti za praznik, bilo je tudi toliko strajkov, kakor še nobeno leto poprej.

Baš napredovanje socijalizma je jasen dokaz, da sredstva, ki so se dosedaj rabila proti temu gibanju neso bila prava. Vse države so hotele s silo udušiti take pojave. Z izjemnimi zakoni bili so takoj pri rokah. Socijalizem je pa napredoval vzlic vsem policijskim naredbam. Da policijske naredbe so celo prouzročile, da se je socijalistično gibanje poostrilo in dobilo obliko anarhizma. Če bi se bili državniki pravočasno poslužili pravih sredstev proti temu zlu, bi morda ne bilo prišlo do porabe dinamita, kakor se je, žal, že zgodilo.

Pred dobrimi sto leti je na Francoskem bilo začelo podobno gibanje mej tako imenovanim tretjim stanom, kakor se sedaj pojavlja mej četrtim, mej delavci. Tedaj neso znali prav ceniti važnosti tega gibanja in to je bilo uzrok, da je prišlo do groznega prelitja krvi. Isto taka nevarnost preti sedaj Evropi, ako državniki za časa ne najdejo pravega sredstva proti temu gibanju, katero je silnejši in važnejši faktor, nego se navadno misli. Tudi socijalistične ideje neso več razširjene samo mej delavci, temveč so že našle pot tudi v boljše kroge. Po nemških vseučiliščih so že profesorji in docentje, ki goje take ideje, in nedavno smo poročali o socijalističnem shodu belgijskih vseučiliščnikov. V Pariškem mestnem zboru sedé v večini socijalisti raznih barv in vlada francoska ima mnogokrat kontroverze in sitnosti s tem mestnim zborom. Da ni Pariškemu mestnemu zboru delokrog jako omejen, bil bi ta zbor nevarnost za javni mir. V nas se marsikomu čudno dozdeva, da se drugod boljši stanovi toliko brigajo za delavsko vprašanje, toda to prihaja le od tod, da je Avstrija v splošnem napredku zaostala nekoliko za ostalo Evropo; ali tudi mi pridemo do tja, kjer so že sedaj naprednejši narodi.

Z veseljem opažamo, da se baš v deželah, katerim preti od socijalizma največja nevarnost, jako odlični možje spoznali važnost delavskega vprašanja in se jeli resno prizadevati, da zboljšajo stanje delavcem in ublažijo nasprotja mej delavci in delodajatelji. Na Angleškem je kardinal Maning posredoval pri strajkih in ne brez uspeha. Tudi sam papež Lev se mnogo zanima za socijalno vprašanje. Posebno je po nemški cesar spoznal, da se socijalizem s silo in izjemnimi zakoni ne bode dal s sveta spraviti in zatorej v tem oziru pokazal nemški politiki drugo pot in celo odslovil dolgoletnega kancelarja in za Nemčijo jako zaslužnega moža, ker je ta le s silo hotel uničiti socijalistične ideje in vzlic vsem prizadevanjem svojemu vladarju ni mogel pokazati nikacih uspehov.

Po odslovu Bismarcka sklical je cesar v Berolin konferenco, ki se je posvetovala o socijalnem vprašanji. Marsikaj koristnega se je sklenilo na tej konferenci, o čemer je le želeti, da se izvede. Da pa sklepi te konference neso v vsem popolni, je naravno, ter to vprašanje je jako težavno in zahteva resnih študij. Premagati treba tudi še mnoge predsodbe; tudi se v Berolinu ni dosti oziralo na slovansko pravo. V ruskem „miru“ in jugoslovanski „zadrugi“ je marsikaj, kar bi se morda dalo porabiti pri rešenji socijalnega uprašanja. Nekateri socijalisti sami le nekaj podobnega zahtevajo, kakor so te slovanske uredbe, katere se pa seveda ne dadó kar tako uvesti v zapadni Evropi, kjer se je jako ukoreninilo rimsko državno pravo. Treba bi jih bilo primerno prikrojiti krajem in razmeram. Socijalno vprašanje nas pa tudi uči, da nemško-romanska kultura nikakor ni v vsakem oziru osrečila Evrope. Da ni zapadna kultura dolgo let popolnem odrivala vzhodne slovanske in bi bilo slovanstvo pridobilo za časa večji upliv v Evropi, bi se socijalne razmere nikdar ne bile tako poostrile. Rusija skoro ne pozna socijalističnega gibanja. Nihilizem se ne more primerjati s socijalizmom in je tudi le s tujo kulturo zasejal se v slovansko Rusijo. Sicer v Rusiji nihilizem ni našel poti v mase naroda, temveč je omejen le na jako ozke kroge, širijo ga v prvi vrsti le židje. Reči se sme, da je nihilizmu v Rusiji sploh že odklenkalo, akoravno so ga od nekod z vsemi sredstvi gojili.

Nadejamo se, da bodo države v novem letu nadaljevale razne socijalne reforme, da tako z umnimi naredbami preprečijo pretečo nevarnost. To je tem potrebneje, ker tudi socijalisti ne bodo držali križem rok. V Nemčiji baš v novem letu socijalni agitatorji hočejo vso pozornost obračati na kmetske prebivalce. Mej delavci na kmetih socijalizem dosedaj ni našel prave zaslombe, da po vsej Evropi je baš srednji kmetski stan največja ovira socijalizmu. Če bi zmogel to oviro, potem se pa preteča nevarnost ne bode dala več zabraniti. Zaradi tega je pa še porabiti čas, da se socijalizmu odbije ost, predno okuži kmetski stan. Skrbeti je pa tudi za blagostanje kmetskega prebivalstva, kajti čim bolje se bode kmetu godilo, tem manje bode maral za socijalne nauke. Dobro vemo, da so to težavne naloge za naše državnike, zlasti v sedanjem času, ko militarizem tlači vso Evropo in ovira narodnogospodarski razvoj, in skoro si ne upamo pričakovati, da jih bodo naši državniki povoljno rešili, in Evropo obdarovali dogodkov, ki bi uničili ali pa vsaj jako oškodovali civilizacijo in kulturo.

„Oče naš“!

Čuden naslov političnemu članku — a primeren. Poslednja seja Tržaškega mestnega zbora pokazala nam je zopet strast in zagrizenost italijanskih mestnih očetov, kateri so tako protestovali malo prej proti izrazu „neprijatelji“ ali „sovražniki“, ki ga je o njih rabilo društvo „Edinost“ v svojem navodu za ljudsko štetev. Kako skrbe za materijelne koristi okolice, in kako jim je pri srcu materijelno blagostanje okoličanov slovenskih, to so pokazali v istej seji. Nasvetoval je namreč mestni svetnik Pahor, ki ga gotovo nikdo de bode sumil, da je v narodnih ozirih to, kar bi moral biti kot slovenski duhovnik in zastopnik slovenskih okličanov, da mesto kupuje za tlak potrebno kamenje le iz okoličanskih kamenolomov, ter tako podpira domače kamenoseke in njih obrt. Znano je namreč, da so okoličani Tržaški jako spretni in čislani kameno-

LISTEK.

Kovačev Peter.

Spisal Sevničan.

(Dalje.)

Jaz kot stotnik sem moral žrebati, postavili smo se v kolobar in začel sem:

„En pan, pet podgan
Štirí miši, v uho me . . .
Enkate penkate, cukate me,
Abe, fabe domine
Ere, pere, konje dere
Rus, kus, vûn!“

in potem zopet

„Un, due, tre da noi
Sija, vija, kompanija,
Serbaraka, tika-taka
Vija, vaja vûn“

Tudi moj prijatelj Peter je bil usojen k roparjem.

Roparji so se razkr pili po gosto zaraslem graščinskim vrtu, vojaki pa smo počakali nekaj trenotij in šli potem roparje lovit.

Na graščinskem vrtu so tisto dobo zorele marelice, ki neso mikale samo roparjev, nego tudi nas vojake. Celo na tleh jih je ležalo, — ki so odpadale po godnem zorenji.

Oprezno sta se bližala Peter in sosedov sin Jožek lepemu drevesu, polnemu rumenega sadja.

Jaz sem prežal za grmovjem in hotel ujeti Petra.

Mahom se Peter prikloni k tlom in pobere marelico.

Kako neki bi se moglo otročje srce protiviti tako mikalni skušnjavi?

Vsaj je ležalo ovočje na tleh, dišalo je Petru. Znova se pripogne Peter, isto stori ropar Jožek.

Ko sem hotel skočiti, da ujamem Petra, pritihotapi se izza plota grajski vrtnar, surov, zarobljen mož, popade Petra za vrat ter ga počne neusmiljeno tolči z debelim krepelcem, a Jožek pobral je urno pete.

Jaz nesem mogel ravnodušno gledati tega prizora. Pomišljal nisem mnogo, i potegnil se za roparja Petra.

Urno planem na vrtnarja, ter ga usekam s svojo ploščevinasto sabljo po roki. Mož me spozna ter jenja pretepati Petra.

„Ali tudi ti, gospoda K. sin, v takšni družbi?“

„Spustite kovačevega Petra, moj prijatelj je!“ dejem jaz mali pritlikovec ter se mu protivno postavim po robu. Kaj Vam je zakrivil? Pobral je nekaj bornih marelic, ki jih pustite, da v travi gnijo!“

Odurno se mož nasmehne ter pravi jezno: „Pomnite paglavci, jutri bode vedel gospod župnik, da ste tukaj krali marelice.“

„Kral!“ zaupijem strastno razvnet ter ga udarim s svojo leseno puško po obrazu, da se mu mahom pocedi kri iz nosa. Vrtnar nato z obema rokama prime svoj debeli nos. Peter je bil — osvobojen. Jaz, stotnik, in moj tambor Peter sva pa bežala brez kompanije domov, kolikor se najn nesle noge.

Pribodnji dan sem se napotil v šolo, tudi Peter in tovariši moji so došli. Spogledali smo pomenljivo, toda molčali, kakor da so nam bili primrzli jeziki.

Bil je tedaj čas konkordata.

Jedva se počne pouk, ko ustopi gospod župnik, mož z obilim trebuhom. Za njim v občudovalni ponižnosti gospod šolski sovetnik, umazan štacunar, in pa koščeni gospod kaplan, katerega smo vsi učenci jako ljubili, a ta se je bil župnikovi kuharici Lizi

seki in da se na kraških trdih tleh ne manjka vsakovrstnega za njih obrt potrebnega gradiva. A predsednik izjavil se je, da se mestni zastop z ozirom na javni interes nikakor ne more vezati, da se torej Pahorjev predlog more vsprejeti le v obliki priporočila. Toda to omenil sem le mimogrede.

Predmet temu članku, je boj katerega hoté napovedati mestni očetje slovenščini v cerkvi, kjer je dosedaj našla zavetje pred njih strastnim preganjanjem. Pri naslovu „bogočastje in slavnosti“ pritožil se je mestni zastopnik dr. d'Angeli, da se v katedralni cerkvi pri sv. Justu še vedno slovenski propoveduje, ter je stavil predlog, naj se predsedništvo obrne do škofijskega ordinarjata ali pa do župnika pri sv. Justu z zahtevo, da se v bodoče božja služba v tej cerkvi vrši le v italijanskem jeziku. Če se ne bode ugodno rešila ta zahteva, naj se ustavijo prispevki, katere daje mestna občina za cerkvene namene. Akoravno so ta, glede na narodnostne razmere Tržaške popolnoma neopravičen predlog pobijali slovenski okoliški poslanci Nabrgoj, dr. Sancin in Pahor, bil je seveda vsprejet, kakor od gospodov italijanske večine mestnega zastopa tudi drugače ni bilo pričakovati. Pokazali so očitno, da jim ni mar niti za materijelne niti za duševne oziroma verske zadeve Slovencev v Trstu in v okolici, da jim je jedini malik, kateremu se naj vse uklanja, italijanstvo, da bi se niti v cerkvi ne smela Slovencem oznanjevati beseda božja v maternem slovenskem jeziku, in to celo v katedrali njihovega italijanskega mesta!

Kakovega mišljenja so v tem oziru zagrizenci italijanski, o tem je sijajna priča neka dogodba, katero je neki taki italianissimo opisal v jedni poslednjih številk Tržaškega lista „Mattino“. Popisuje namreč, kako je bil v jednej mestnih Tržaških cerkev, če se ne motim, bilo je pri sv. Antonu, ter ogledaval božji hram in bil zamišljen v bujne fantazije. Kar na jedenkrat udarijo mu na italijansko njegovo uho glasovi, ki so ga uzdramili, bili so slovenski glasovi pobožnega občinstva, ki so strastnega Italijana, ali bržkone dalmatinskega renegata prepodili iz cerkve, kajti izrazi se blizu takole: „Si pregava in una lingua a me pur troppo conosciuta, si pregava l' „oče naš“ itd.“ (molilo se je v jeziku meni preveč dobro znanem, molilo se je „oče naš.) Nadalje potem razpravlja razmere v Dalmaciji, rekoč, da tudi tam molilo se je prvotno slovanski v cerkvi, a zdaj razlega se ta jezik po vsej deželi, razlega se po dvorani deželnega zbora in drugod. Tega boji se on tudi za Trst, ter zaključuje „povera Trieste“ (ubogi Trst.) Bežal je pred slovenskim očenašem, kakor hudobec, če se mu pokaže znamenje križa. Komentara takej nestrpnosti, takej zagrizeni strasti pač ni potreba pisati.

Da ne privoščijo liberalni Italijani Slovencem v Trstu niti najmanje trohice političnih pravic, da so brezuspešni vsi napori in vse opravičene prošnje slovenskih roditeljev po slovenskih šolah, to je itak žalostna resnica, znana vsemu svetu. Da se pa celo v čisto cerkvene zadeve začenjajo umešavati, da z grožnjami, kakor so gori navedene in s pisavo, kakor je omenjena hote izpodrivati slovenski jezik tudi iz cerkve, v kateri je imel dosedaj zavetje, ter da hote uplivati na višje cerkvene dostojanstvenike s tacimi sredstvi, to kaže prejasno, da jim nobeno sredstvo ni preslabo, če le mogo ž njim zatirati slovanstvo ter širiti raznarodovanje Slovencev, kateri se predrznejo, da v italijanskem njih mestu hoté Boga častiti v maternem svojem jeziku. Za trdno se nadejamo, da ta najnovejša poskušnja njihove strasti ne bode obrodila zaželenega sadu, da bode ostala prazen udarec po zraku.

Slovenci Tržaški imajo pa zopet nov dokaz, kako opravičene so bile besede katere so imenovale njihove sovražnike ljudi, ki tako postopajo. Zastonj se hlinijo, kadar vedo, da bodo potrebovali Slovence, pri tacih prilikah kakor je bila omenjena pokaže se gola vsa njihova strast, spozna se jih, kakor se spozna volka po dlaki. Taki dogodlaji morajo pač oči odpreti slehernemu še tako dobrovoljnemu in malomarnemu človeku. Prevelike važnosti za narodnost našo je, kako se opravlja služba božja v Tržaških cerkvah, nadejamo se, da slovenska duhovščina od najvišjega gori do najnižjega doli bode storila svojo duhovsko a tudi narodno dolžnost, ter se ne bode dala prestrašiti.

Tužni časi nastopili bi slovenskemn narodu v okolici Tržaški, če bi dosegli nasprotniki, kar nameravajo, če bi potujčili tako slovensko prebivalstvo, da bi za veke umolknil v božjih hramih Tržaških slovenski „oče naš“! Y.

Notranjcev ugovor.

(Konec.)

Kot vozni nastavek za les vsprejet je bil povprečno znesek 40 gld. Iz Ljubljane v Trst, kamor gre ves lesni promet z Dolenjske, znaša zopet 40 gld., za celo progo z Dolenjske v Trst torej skupaj 80 gld.

Sedaj znaša voznina do Rakeka 30 gld. in od Rakeka v Trst 32 gld., skupaj torej 62 gld.

Povprečni vozni nastavek v znesku 40 gld. je torej skoro za polovico previsok, posebno, ako se pomisli, da bo južna železnica pretečemu tekmovanju s tem nasprotovati skušala, da bo svoje vozne nastavke znižala.

Tu je pa ravno les glavni del na 420.010 gld. cenjenega letnega tovornega prometa in tu je, kakor smo že omenili, i velikost voznega blaga kakor tudi vozni nastavek ne glede na dejanjski položaj prav neopravičeno visoko sprejet. Ravno tako je tudi z drugim blagom. Za rogato živino bi trebalo po odsekovem mnenji 578 vagonov. A dognana stvar je, da goveje živine, ako je zdrava in močna, tudi v onih krajih, kjer so železnice, ne prevažajo, ampak ženó jo tja, kamor je namenjena.

Goveje živine se bode torej komaj 50 vagonov prevaževalo.

Za prekomorsko blago določilo se je 417 vagonov, torej tako število, da mu gori izkazanih 126.515 večinoma revnih prebivalcev ni niti fizično, niti gmotno kos.

Žito in moka zahtevali bi 668 vagonov. Ker pa Dolenjska žita in moke ne izvaža in tri četrt svojih potrebščin s svojim pridelkom pokrije, torej bode teh 668 vagonov nepokrito zadnjo četrt, ki se ima uvažati, reprezentovalo, kar je očividna pomota.

To naj bodo le male poskušnje. Ravno takó se računi tudi z ostalim blagom v izkaznici dohodkov; iz te se prav lahko razvidi, da se skuša količino prevoznega blaga in pa tovorninski nastavek kolikor možno visoko določiti, da bi se pokazali zadostni dohodki.

Tu ni na mestu, da bi se dokazovalo, kako napačni so ti nastavki, na podlagi kojih je sestavljena svota prometnih dohodkov, zadostuje, ako dokažemo, kako negotovi so podatki, ki so visoki deželni zastop pripravili k temu, da je sploh kako gotovo številko dohodkov nastavil.

Sicer bi bilo vse jedno i za deželni zastop i za deželo samo. Ker pa mora biti s številko dohodkov dokazano, da se poroštvo dežele prav nič ne bode rabilo, ali pa prav malo, se mora vender zahtevati, da bi proračunjeni dohodki bili rezultat pozitivnih in pravilnih podatkov, ti pa zopet uspeh jako natančnih poizvedeb. Kosmati dohodek dolenjskih železnic izračunjen je na 512.500 gld.

Letni prometni stroški znašali bi 237.600 gld. torej bi bilo čistega dohodka 275.000 gld.

Ker je na leto za obrestovanje in razdolževanje prijoritet 296.953 gld. določenih, znašal bi torej glasom proračuna železničnega odseka primanjkljaj 21.953 gld., kojega bi morala dežela vsled poroštva pokriti.

To bode se zgodilo, ako bodo dohodki taki, kakor jih je optimistično železnični odsek nastavil.

Ako se pa pomisli, da so po gorejšnjem izpeljavanji domnevani obratni dohodki na pol previsoko nastavljeni in da se smejo k večjemu proračuniti na 256.250 gld., znašal bode čisti dohodek, ako se primerjajo obratni troški v znesku 247.600 gld. z dohodki, le 18.650 gld.

Ker pa garantovana potrebščina za razdolžitev in obrestovanje gradbinskih prijoritet 296.953 gld. znaša, pokaže se, ako bolj trezno računamo, pri gori izkazanem čistem dohodku potemtakem primankljaj 278.303 gld., kojega bo dežela morala pokriti.

Podpisanim ni treba predbacivati pesimizma, ako jih dejanjski položaj k rezultatu privede, kojega železnični odsek sam načelno oporekati ne more; kajti tudi on izračuni deficit, samo da je slednji veliko manji, nego gori izkazani; bistveno pa je rezultat jednak: navadni obratni dohodki ne pokrijó obratnih troškov ter obrestovanja in razdolževanja gradbinske glavnice, in samo to že zadostuje popolnoma, da nastane v deželi nemir gledé sklepa, vsled kojega bi morala dežela 75 dolgih let nositi težko breme, to je, pokrivati deficit.

Vender naj bi se pa ta nevarnost, ki izvira iz takega sklepa, paralizovala s pogodbo, kojo misli c. kr. generalno vodstvo državnih železnic skleniti s premogokopno družbo v Trbovljah kot lastnico kočevskih premogokopov.

Po tej pogodbi, ki se ima še-le skleniti, bil bi za obrestovanje in razdolžitev gledé vprašalnih prijoritet znesek 235.640 gold. zagotovljen, ako bi železnični dohodki za obrestovanje in razdolžitev potrebne svote ne pokrili.

Dalje v prilogi.

tako zameril, da se je moral ne le v petek, nego celo sedem dnij postiti v tednu — tako mi je pripovedovala naša stara Mica, ki je seveda vedela vse.

Plašljivci so se potuhnili, a Peter vsaj se ni bal ničesar.

Resnega obraza pozove gospod župnik zatožence iz klopij. To smo bili namreč Peter, sosedov sin Jožek in jaz.

Jošku je srce takoj v hlače palo, Peter pa je bil miren in srčen, kakor da si je pregnal vse tesne misli iz prs.

Gospod župnik javi sedaj zbranemu avditoriju našo krivdo in nas naposled vpraša, smo li mi tisti hudi grešniki?

„Dà!“ del je Peter pogumno in jaz za njim, dočim je Jožek molčal.

„Sklenili smo,“ nadaljuje gospod župnik slovesno, da jih dobiš ti Peter 10 in ti Jožek pet, ker sta krala marelice na vrtu visokorojenega, plemenitega gospoda grofa.

„Krala?“ oglasi se Peter počasi, „jaz nesem ničesar ukral!“ In obraz mu je zbledel, kajti zadelo je to pošteni mu čut. „Samo dve marelici sem pobral na vrtu imovitega gospoda grofa.“

„Da,“ pritegnem jaz, ki mi še ni nihče napovedal kazni: „Peter ni ukral ničesar, izvestno mu bode gospod grof odpustil.“

„Molči ti!“ Da nesi sin gospoda K. tudi tebi bi jih našteli.

„Ne dal bi se tepsti!“ zamrmram poluglasno.

Srpo me pogleda učitelj.

„Ti K.!“ pravi gospod župnik dalje, kakor da je preslišal moje kljubovanje, „za kazen te upišemo v črno knjigo, tako dolgo, da se bistveno poboljšaš, ostala dva pa bodeta tepena.“

Deklice, s kojimi smo se šolali skupaj, segnali so iz sobe, dečki so pa vsi sesti morali v prednje klopi. Največji in najkrepkejši tepec izmej njih — imenoval se je Fakin, črtili smo ga vsi, opravljal je beriški posel ter šel po brezovko v učiteljevo sobo.

Smrtna tišina je zavladala po sobi. Večina dečkov videlo se je tužnih obrazov, a nekateri so veselja poskakovali v svoji hudomušnosti, ostali so se vedli mirnodušno.

Najprvo je prišel na vrsto Jožek. Razgoliti je moral on del svojega telesa, ki ga nečemo imenovati kar naravnost. Jadikoval je, jokal in prosil milo, naj bi ga ne tepli. Toda Fakin ga zgrabi s silno svojo pestjo, stisne si ga mej kolени ter mu našteje pet gorkih.

„Tako,“ pravi učitelj Jožku, ko je prestal kazen, „sedaj pa poljubi gospodu župniku roko.“

Pohlevno bliža se Jožek duhovnemu gospodu in mu poljubi roko.

Jaz sem bil jezen, Peter pa je stal ponosno poleg mene.

Sedaj bila je vrsta nanj. Nič ni premenil obraza, niti ni dal glasu od sebe, moško je prebil svojo kazen.

„Poljubi gospodu župniku roko“, veli mu učitelj. Toda Peter se ne gane, prav tako, kakor da ni čul ukaza.

„Poljubi gospodu župniku roko“, deje učitelj v drugo.

Petru vsplameni obraz in jezno reče: „Sedaj ste me tepli, da si nesem nič pregrešil, koliko ljudij je že mimogrede pred našo kovačnico hruške pobralo iz trave, a nobeden še torej ni bil tat. Roke poljubil pa ne bom!“

„Kaj?“ zagrozi se ves vzburjen župnik, „zanikernež se drzne kljubovati; jaz ti bočem nameti tisto tvojo trmo!“ In obrnivši se pravi Fakinu: „Daj mu jih še deset!“ (Konec prih.)

Ako bi dohodki dolenjskih železnic — pravi železniški odsek dalje — ne zamogli pokriti obrestovanja in amortizacije prijoritet, služil bi v ta namen dohodek v znesku 235.640 gold., kojega bi dobivale dolenjske železnice iz omenjene pogodbe in pravi slednjič, da je ta dohodek dolenjskim železnicam takó garantovan, kakor sploh kak dohodek garantovan biti zamore.

Taka kombinacija bila bi na videz brez dvombe deželi ugodna in vsekako pripravna, razgnati pomisleke, ki jih je deželno poroštvo po vsej pravici vzbudilo.

Kakor pravi exposé železničnega odseka, mora se smatrati, da je zagotovljeni dohodek po pogodbi c. kr. generalnega vodstva avstr. železnic s premogokopno družbo v Trbovljah v znesku 235.640 gold. za pokritje primankljaja določen, ki bi nastal iz čistega dohodka nasproti svoti deželnega poroštva.

Misliti bi se tudi moralo, da bo ta znesek za to zadostoval.

Tem bolj čudno se nam zdi, ako železnični odsek v svojem poročilu nadalje pravi:

„Železnični odsek mora se torej načeloma izreči, da ni pričakovati, da bi dežela vsled prevzetega poroštva imela dolgo vrsto let(!) plačevati tisto svoto, za katero naj se poroštvo prevzame in da tudi ni pričakovati, da bi morala dežela v daljši dobi(!) znaten donesek vsled tega poroštva posestnikom prijoritet izplačevati. Nikakor se noče trditi, da bi prvi dve ali štiri leta morda ne imela dežela kakega doneska izplačati.

Priznati se nam mora, da ta razpravljanja uničijo vse nade, koje je vzbudil železnični odsek gledé dohodkov iz pogodbe na zakladanje s premogom, in le preveč opravičujejo pomisleke, koji se v tem protestu razpravljajo.

Vkljub temu dohodku, ki je tako garantovan, kakor sploh kak dohodek garantovan biti zamore, morala bo vender dežela, če že ne dolgo, vsaj nekaj let za ono svoto skrbeti, za kojo naj jamči in bode morala, če že ne več časa, vsaj nekaj časa večje svote izplačevati.

To se pa žalibog strinja z mnenjem podpisancih, da bo treba precéj velik deficit pokrivati.

Po njihovem računu nastal bi, ako se primerja gori izkazani primanjkljaj v znesku 278.303 gold. z dohodki iz pogodbe na zakladanje s premogom v znesku 235.640 gold., še vedno deficit v znesku 42.663 gold., kojega bi morala dežela plačati.

„Vsekako bodo,“ tolaži železnični odsek dalje, „to le predplačila, ki se bodo ob svojem času vrnila.“

A v tem pa davkoplačevalec, iz čegar žepa naj bi šla ta predplačila, ne najde nobene tolažbe; kajti plačati bo moral ta predplačila, a brez upanja, da bi mu eventuvalna vrnitev kdaj kaj koristila.

Ta bojazen se je pa še s tem povikšala, ker prej navedena razpravljanja v poročilu železničnega odseka gledé razmer, ki se tičejo premogokopa v Trbovljah, ne kažó jasno položaja in ker se od vojvodine Kranjske zahteva do privatne delniške družbe za 75 let tako zaupanje, kakeršnega bi si niti dežele zahtevati ne upale.

Ne gledé na vse to pa bi v tem času, ko je socijalno vprašanje že tolikrat ovirajoč in poražeč v obrat velike industrije poseglo, zaupanje v privatno delniško družbo, bodi-si ta še takó solidna, ako je od nje blagor in gorjé cele kronovine odvisno, bil vender predrzen korak, ki bi se težko dal opravičiti.

Železniški odsek tolaži z rezervnim zakladom, o kojem govori člen IV. zakonovega načrta, in pravi, da je določen za slučajne zadrege podjetja.

Zakon pa te misli nič ne omenja, ampak natančno določuje, za kak smoter se sme ta rezervni zaklad rabiti, a mej temi se ne nahaja pokritje zaostalih obrestij in amortizacijskih obrokov pod poroštvom dežele izdanih prijoritet, in dopis deželnega predsedništva z dné 29. oktobra 1890, št. 3212, se tudi ne strinja z mnenjem železničnega odseka, ker govori le o načrtih za slučajno potrebne razširjevalne zgradbe, naprave in druge investicije za dolenjske železnice, ne pa o pokritji deficita, za kojega garantuje dežela.

Patrijotična dolžnost sili tedaj podpisance, da v interesu dežele Kranjske in njenih davkoplačevalcev proti deželnemu poroštvu v znesku 296.953 gold. za 75 let za-tó protestujejo, ker je to breme, kakeršnega bi primeroma revna dežela Kranjska nikakor ne mogla nositi, in ker korist, ki se ima s tem doseči, ni v nikakem razmerji sè zahtevano žrtvijo.

Podpisanci izrekajo tedaj udano prošnjo:

Visoko c. kr. deželno predsedništvo blagovoli ta ugovor visokemu c. kr. ministerskemu predsedništvu z najbolj udano prošnjo predložiti: Visoko c. kr. ministersko predsedništvo naj blagovoli ne priporočati kranjskega deželnega zakona o poroštvu čistega dohodka na dolenjskih železnicah najvišjemu potrjenju.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani, 5. januvarja.

Ljudsko številjenje.

„Deutsche Zeitung“ se jezi, da je na Dunaji več čeških uradnikov upisalo češčino za občevalni jezik in jim očita, da jedó kruh na nemškem Dunaji, na katerem pač občevalni jezik ni češki. Taka pisava nemškega lista nam pač kaže židovski liberalizem v pravem zmislu. Kako bi kričali liberalni listi, da je morda kak slovanski list se spodtikal nad tem, da so uradniki nemške narodnosti svoj materin jezik zapisali za občevalni jezik v kakem slovanskem mestu.

Češki deželni zbor.

V češkem deželnem zboru predlagali so Mladočehi: deželni zbor naj dela na to, da se v vsem cesarstvu sešteje ljudstvo po narodnostih. Ta predlog bil bi v načelu dober, toda sedaj je prišel malo prepozno. Ljudsko popisovanje se je že izvršilo, da bi se pa takoj ponavljalo, proti temu je pač tudi nekaj pomislikov. Ne le, da bi številjenje stalo nekaj denarja, bi se tudi ljudstvu napravile nove neprijetnosti. Vlada bi se pa skliceval na to, da se iz rubrike „občevalni jezik“ pač lahko posname narodnost. Zato smo preverjeni, da ta predlog ne bode imel nobenega faktičnega uspeha in da se bode nedostatek dal poravnati še le čez deset let, če se zastopniki slovanski pravočasno za stvar pobrinejo in pokažejo dovolj odločnosti.

Dr. Zeithammer izstopil je iz deželnega odbora. Kaj je temu povod, ni znano, znabiti se misli odtegniti popolnoma politični delavnosti.

Dolenjeavstrijski deželni zbor.

Huda debata je bila v dolenjeavstrijskem deželnem zboru o tem, da bi se vzela ženskam volilna pravica za občinske zbore. Zbor je pa zakon zopet izročil odseku z nalogom, naj ga predela tako, da se ženskam pusti volilno pravico, pa se jim dovoli, da jo bodo izvrševale same, ne pa po pooblastilih. Taka prememba bi bila pač umestna, ker se pri volitvi s pooblastili rade pripeté kake nepravilnosti.

Sekcijski načelnik vitez Herrmann.

Sekcijski načelnik v učnem ministerstvu vitez Herrmann je baje uložil prošnjo, da ga denejo v pokoj. Mož, ki že služi 40 let, je nekaj bolehen. Slovani bodo s to premeno v naučnem ministerstva gotovo zadovoljni, ker je vitez Herrmann jako sovražil vse, kar je slovanskega

Iredentizem na Tirolskem.

Na Tirolskem se poslednja leta iredentizem jako razširja. Zaradi tega se misli v vladnih krogih v Tridentu osnovati vojaško mesto, katerega imetelj bode sicer podrejen namestniku, pa bode vender imel razširjen političen delokrog. Tako poroča „Militärzeitung“. Če se ta vest obistini, da bode torej namestniški oddelek v Tridentu vodil kak višji častnik, bode s tem dan migljej primorskim iredentovcem, da pride za namestnika v Trst general, ako ne bodo mirovali.

Vnanje države.

Ruska tajna policija

v inozemstvu se bode v kratkem za 84 agentov pomnožila. Pariz ostane središče. Podagenture osnujejo se v Curihu, Brnu, Ženovi, Mentonu in Mont pellieru.

Nemški liberalni listi se jeze, ker so turški policisti v Carigradu prijeli necega Ludskega, ki je bil inžener v Sofiji, in ga izročili menda na povelje nekega paše stražnikom ruskega veleposlaništva, kateri ga je dalo odvesti v Rusijo. Ludski je ruski podložnik in je nekda pomagal pri Borki, ko so nihilisti vrgli carski vlak s tiru. Ludskega so baje z zvijačo zvabili v Carigrad. Neki Dunajski liberalni list sedaj kliče vso evropsko diplomacijo, da naj od Rusije zahteva zadoščenja za nekorektno postopanje. Čudno, da list kar ne zahteva, da naj se Rusiji napove vojna.

Volitve na Španjskem.

Mej španjskimi liberalci in republičani se ni dalo doseči sporazumljenje glede volitev. Oboji bodo postavili svoje kandidate. Razpor mej opozicijo bode pripomogel vladni stranki do zmage. Tudi je narod na Španjskem še premalo zaveden, da bi se mogel upirati vladnemu pritisku. Občna volilna pravica liberalcem najbrž ne bode dosti koristila.

Rusija in Mehika.

Rusija do sedaj v Mehiki ni imela nikakega diplomatičnega zastopstva. Sedaj je pa nekda sklenila osnovati v Mehiki poslaništvo in bode poslanikom imenovan baron Rosen, ki je sedaj generalni konzul v Novem Jorku.

Parnell.

Pogajanja mej Parnellom in Brienom utegnejo baje do tega privesti, da se Parnell za nekaj časa malo umakne političnemu življenju, v resnici pa ostane vender vodja. Nominalno vodstvo prevzame pa Dillon ali G' Brien. Taka rešitev, če bi bila mogoča, bi za Irce ne bila slaba, kajti Parnell je nenavadno prekanjen politik in vedno lahko Ircem kaj koristi.

Dopisi.

S Krškega 31. decembra. Zopet smo prebili leto. Bilo je navadno leto 365 dnij. V duhu obračam — kakor popotnik v brezmerni puščavi — svoj pogled na vse strani stekajočega se leta, a ničesar ne najdem, kjer bi se duh odpočil praznote. Solnce še vedno leno, že ob tretji, po zimi ob jedni uri po kosilu lega za goro spat do druzega jutra. Najbrže odtod splošna zaspanost.

Pred kratkim imelo je tukajšnje bralno društvo letni občni zbor. Zborovalo se je in besedovalo nemško-slovenski, kakor Ljubljančanke, kadar so v „Zvezdi“ ali pa pri čašici kave v družbi sobesedičnic. Čudna utrakvistična prikazen pač: ne tič, ne miš, katero bi za Ljubljanski muzej ali za kako mejnarodno menažerijo priporočal. Društvo ima po svojih ustanoviteljih nemško ime namreč Deutscher Leseverein — v katerem se pa vse prej, nego bere, — nekateri se tudi še vedno trudijo, kot tako ohraniti; večina članov pa so baje Slovenci. Izmej malih točk, katere so bile ali so se stavile na dnevni red, omeniti mi je — z ozirom na nenaravno bistvo društva — posebno predloga, da naj se priredi slovenski prevod nemških društvenih pravil. Kaj je pač dotičnik s tem predlogom nameraval? Čegar izvršitev še zdavna ne posloveni društva, marveč le osmeši: nemško ime in slovenska pravila. Dozdeva se mi pač, kaj je namen; dozdeva se mi pa tudi, da nema dovolj poguma zanj. Čemu pak voglari po ovinkih? Se-li boji, da bi se ne razrušilo društvo, katero životari le v večjo slavo posamičnikov? No, prava škoda pač bi bila. Bodi tič, ali nič! Po sedanjih, do sredi jedra nezdravih razmerah se isto dolgo obdržati ne more. Saj je tudi vse družbeno življenje že zmrznilo. Nehoté moram primerjati le-to s prirodinim življenjem v dolenjskih vinogradih. Kakor je todi trtna uš po zadnjem izkazu uradne Ljubljančanke opustošila že nad polovico vinske zemlje, istotako, da še huje izpodjêla je tropična filoksera družbeno življenje na Krškem. Imena ima pa različna. Zavladala je namreč tukaj nekova oholost in domišljavost, prenapetost in oblastnost et cathedra, v možkih in ženskih krogih, katerih prvi se hočejo tem potom odškodovati za podložnost drugim za nadvlado nežnih nožic domačega obutala, ki se šopiri le v blaženi nemški „šprahi“. Da pa nikomur ne storim krivice, takoj priznavam, da je nekaj hvalevrednih izjem, kakor jaz sam.

Kje so časi, kje so leta, ko se je pri Gregoriči zbirala vsa „fine-fleur« Krška pri pevskih in godbenih veselicah? Za trtno uš imamo pač trtnoušive komisarje, ali žalibog komisarji zoper onimozno tropično filoksero so odšli, razun jednega, kateri pa se je tudi umaknil niže ob Savi, uvidevši svojo nemogočnost. A semtertja vender še kako veselo pové ali napravi. Tako tudi zadnjič. V neki gostilni toži nekdo, da se pri njem usiljujejo črni žužki, katerim dajemo ime po nekem nemškem rodu. Hitro mu svetuje, kar dotičnik vestno uboga. Druzega dne namreč najde neki poštenjak pismo na cesti ter ga v svoji brezmerni vestnosti nese takoj v občinski urad. Le-tu odpro pismo, ter najdejo v njem — risum teneatis — zloglasnega hrošča in jeden novec. Nasvet bil je namreč po vraži, da se vse šč . . . . za jeden novec proda onemu, kdor prvi dobi pismo, v katero naj se dá jednega žužka te vrste z navedenim obolom vred. Ubogi županski urad, kaj te čaka!? Savin.

Iz Radovljice 2. januvarja. [Izv. dop.] Da ni prijetno ob hudem zimskem času sedeti v mrzli sobi, pritrdil mi bo vsakdo. Ne tako pa vodja naše čveterorazredne šole. — Po osemdnevnem prestanku sešla se je danes zopet naša ljuba mladina v šolskih, a to pot, kakor tudi že poprej dostikrat, prav mrzlih prostorih.

Ker je bil gospod vodja že dobro poskrbel za svojo telesno toploto, in se je v njegovem razredu vršila ljudska štetev, da je bil poučevanja oproščen za dva dni, zahteval je po vsi resnici, da se ima v ostalih treh razredih vršiti pouk pri 0° R.

Po trdem besednem boji se je dognalo, da gredo otroci domov, ker v šoli ob tolikem mrazu ni prestajati. Ukaželjna mladina se je razšla. Naužila se je v šoli pač mraza, ne pa pouka —

Ta dogodek daje nam z ozirom na obče jako neugodne šolske razmere povod misliti na to, je-li poklicani šolski organi res ne vedo ničesa o tem, kar uganja naš šolski voditelj, bodi si v šoli ali izvan šole.

Ne čudili bi se kaj tacemu v kaki gorski vasi, pač pa strmimo, da je to mogoče v mestu, kjer poslujejo razni uradi z možmi, ki pošiljajo svoje otroke v to šolo z namenom, da se pripravljajo za srednje šole, ne pa zato, da se zgledujejo nad šolskim vodjo. Ti nedostatki rodili so tudi grozno mržnjo preprostega ljudstva do šole, in kar je še huje, veliko razudanost in surovost mladine. Obžalovati je to tembolj, ker je naša šola jedina čveterorazrednica v okraji, a vsled teh okolnosti slovi daleč na okolu, na škodo mestu in občnemu napredku.

Domače stvari.

— (Presvetli cesar) podaril je šolski občini v Svečah za zgradbo šole 200 gld.

— (Vodstvo „Narodne Tiskarne“ in upravništvo „Slov. Naroda“) prevzel je z današnjim dnem gosp. Fran Tavčar, ker odide gosp. Drag. Hribar koncem meseca v Celje, koder otvori lastno tiskarno.

— (Slovensko gledališče.) Jutri v torek dne 6. januvarja bode se pela opereta: „Mesečnica“ in se bode ob jednem predstavljala prvikrat slavnega češkega pesnika Jaroslava Vrchličkega drama „Nad propadom“. Dramo je preložil v slovenski jezik Ivan Gornik.

— (Izredni občni zbor narodne čitalnice Ljubljanske) bode v sredo dne 7. januvarja ob polu sedmi uri zvečer v društveni dvorani. Opozarjamo še jedenkrat na to zborovanje, ki utegne postati pomenljivo za prihodnji razvoj društva. Želeti je mnogobrojne udeležbe.

— (Imenovanja in premeščenja.) Okrajni glavar g. Ludovik markiz Gozzani v Radovljici in okrajni komisar g dr. Fran Heinz na Krškem poklicana sta k deželni vladi. — Konceptna praktikanta Robert Praxmarer in Fran Župnek imenovana sta vladnima koncipistoma. — Premeščen je okrajni komisar g. Viktor Parma iz Kočevja v Litijo, vladni koncipist g. Alfonz Pirc iz Logatca v Kočevje, konceptni praktikant g. Ivan Hočevar iz Ljubljane na Krško, konceptni praktikant g. Ivan Kresse iz Ljubljane v Logatec. Okrajni komisar g. Karol Deperis poklican je v notranje ministerstvo.

— (Sokolski občni zbor.) Opozarjamo še jedenkrat vse člane na današnji občni zbor ob 8. uri zvečer v steklenem salonu čitalnice.

— (K ljudskemu štetju.) Hišne gospodarje opozarjamo, da ne treba nositi popisnih pol na rotovž. Obdrže naj jih doma, dokler ne pridejo magistratni sluge po nje. Zadnja dva dneva prišlo je jako mnogo ljudi s polami na rotovž, a neso se vsprejemale in pot bil je zaman.

— (Slovensko delavsko pevsko društvo „Slavec“) ima redni občni zbor v nedeljo 11. t. m. ob treh popoludne v gostilni „pri Zvezdi“. Dnevni red: I. Nagovor predsednikov. II. Poročilo tajnikovo. III. Poročilo blagajnikovo. IV. Poročilo revizorjev. V. Volitev novega odbora. VI Razni nasveti in interpelacije. K mnogobrojni udeležbi vabi

odbor.

— (Za Št. Vid nad Ljubljano) prezentovan je kot župnik g. Gregor Malovrh, doslej župnik v Stanjah pri Kamniku.

— (Petindvajsetletnica Nabergojeva.) Da se proslavi dostojno 25letnica političnega delovanja voditelja Tržaških Slovencev napravili sta okoličanski pevski društvi „Danica“ in „Hajdrih“ dne 31. decembra lepo podoknico pred njegovim stanovanjem. Deputacija pevcev poklonila se je slavljencu ter mu čestitala. Na novega leta dan pa se je predstavila mnogobrojna deputacija političnega društva „Edinost“, kateremu je g. Nabergoj predsednik. Bili so zastopniki mestnih in okoličanskih Slovencev. Voditelj deputacije gosp. M. Mandič pozdravil je z naudušenimi besedami slavljenca ter posebno poudarjal njegov ko zlato čist značaj in neustrašeno železno njegovo vstrajnost v hudih borbah političnega življenja. Trikratni krepki živioklici pritrjevali so iskrenim besedam govornika. Slavljenec bil je ginjen do solz in se zahvalil ter izrekel upanje, da Slovenci dosežemo svoj cilj, ako bodemo složni in delavni. Potem se je predstavila deputacija „Delavskega društva“. V ožjem prijateljskem krogu bil je potem obed pri slavljenci. Naudušene napitnice govorili so: navzoča poslanca vitez Tonkli, kanonik Klun, M. Cotič kot zastopnik časnikarstva in starosta „Tržaškega Sokola“, poslanec Martelanc, poslanec M. Mandič, katerih vseh govori so bili, kakor odgovori slavljenčevi burno vsprejeti. Prisrčno razmerje mej slavljenčem in njega volilci pokazalo se je v najlepšem svitu. Končamo kratke te vrstice s prisrčnim klicem: Bog nam poživi še mnoga leta vrlega našega Nabergoja!

— (Slovensko gledališče.) Včeranja slovenska predstava bila je prav dobro obiskana. Iz ruskega prevedena drama „Naš prijatelj Njekružev“ dosegla je prav povoljen uspeh, ker je zanimiva jako spretno pisana igra, o kateri si pridržim obširnejo oceno spisati v prihodnjem gledališkem pismu. Nekaterim pač morda ni ugajal nekako nov realističen duh igre, a o tem pozneje. Za danes naj spregovorim samo o igralcih. V prvi vrsti mi je imenovati marljive naše igralke, ki so včeraj tekmovale druga z drugo tudi glede toalet. Idealistično nadahneno Natašo predstavljala je prav dobro g. Borštnik-Zvonarjeva, ter nam prav povoljno risala, ta za naše razmere nekako neverjeten ženski značaj. Izvrstna bila je g. Danilova v ulogi tete „generalše“, kakor bi se zvala na Ruskem. Ulogo materijelno-koketne Julije Antonovne igrala je g. Nigrinova prav povoljno, vender je semtertja govorila prenaglo in premalo markirano, kar sploh opažamo tudi pri druzih igralnih močeh. Malo epizodistično ulogo vdove rešila je g. Slavčeva prav dobro, samo, da je bila premlada v maski. Izmej večjih moških nalog zadovoljil je popolnoma g. Borštnik, ki je nekako nejasen moderni značaj Njekluževa pogodil prav dobro. Gosp. Danilo bil je prav dober v ulogi mladostnega Miše, kateri je celó žrtoval svoje brke. O g. Sršenu se ne morem izreči pohvalno, zapuščal ga je spomin preveč očevidno, kar je bilo na kvar jedni najefektnejih scen drame. Gg. Verovšek, Lovšin in Perdan v manjih nalogah so zadovoljili. Epizodisti, katerih je bilo precej na odru, pa neso baš pripomogli k dobremu izidu igre. Na te „dii minorum gentium“ treba bi bilo v tacih igrah pokladati posebno pozornost in skrbeti, da vsaj povoljno govore in modulirajo glas. Več o tem predmetu prilično. Občinstvo odlikovalo je glavne igralske moči po pojedinih dejanjih z opetovanim aplavzom, katerega so tudi pošteno zaslužili. —i.

— (Iz Opatije) se nam naznanja, da je dne 2. t. m. ob 10. uri dopoludne tjakaj došla cesaričinja vdova Štefanija in da ondu ostane nekoliko dnij. Govori se, da misli ondu zgraditi si vilo, ako dobi primerno zemljišče. — Vreme je sedaj jako lepo, toplomer kaže 10° nad ničlo.

— (Pritožba.) Piše nam prijatelj našega lista: Ob nedeljah in praznikih pridrvejo se trgovski učenci pod vodstvom gospoda ravnatelja Mahra v stolno cerkev k sv. maši in kar siloma gonijo vse v klopeh sedeče ljudi iz njih, kakor bi imel Mahrov zavod kak privelegij sedeti v stolne cerkve klopéh, katere so po naročitem naznanilu stolnega župnega urada vsakemu proste. Posebno se odlikuje z izganjanjem iz klopij gospod vodja sam, ki je zadnjo nedeljo celo mej pouzdigovanjem starejšega moža na vsak način hotel spraviti iz klopi. To pač malo diši po toliko hvalisani omiki.

— (Lepe razmere.) Na Dunaji izhajajoče glasilo črkostavcev „Vorwärts“ ima v svoji 1. letošji številki dopis iz Celja, ki čudno osvetljuje tamošnje razmere. Popisuje se, kako Rakusch in njegova soproga postopata s črkostavci, kar je itak že znano. Uprav kričeča pa je vest, da je neki črkostavec brez vsake sodbe bil sedem dnij v mestnem zaporu. Pisali bi obširneje o tej aferi, a prepričani smo, da bodo oblastva to zadevo izvestno preiskala in po nedolžnem zaprtemu dala zadoščenje.

— (Vreme) Zadnje dni imeli smo precej hud mraz, danes pa je začelo prav izdatno snežiti. — Navzlic mrazu, ki je bil še danes zjutraj jako čuten, pa so učilnice n. pr. na gimnaziji in na novi ljudski šoli tako slabo zakurjene, da mladina prezebuje.

— (Z Grma pri Novemmestu) se nam piše: Grm je izmej najmrzlejših krajev na Kranjskem. L 1887. imeli smo, ko je bilo drugod le po 18—19°, tukaj — 22° R. ne C. Pretekli ponedeljek bilo je po drugih krajih 12, 14 do 16° C., tukaj pa smo imeli 17° R. Vinska trta, breskve, kostanj, marelice, da celo mladi orehi nam skoro vsako leto v drevesnici do tal pozebejo. Že v sosedni Gotni vasi in v Novemmestu je znatno topleje.

— (Pri okrožnem sodišči v Celji) bilo je preteklo soboto po dvadnevni obravnavi obsojenih 22 kmetskih fantov od Male Nedelje zaradi javnega nasilstva na 5 do 14 mesecev teške, s postom poostrene ječe, ker so pri znanem dogodku v Rožnem dolu napali žandarme.

— („Učiteljski Tovariš“.) Glasilo „Slovenskega učiteljskega društva v Ljubljani“ ima v 1. štev. nastopno vsebino: Ob novem letu. — Zakon z dne 29. listopada 1890. l. — Volilna pravica stalno umeščenih učiteljev in učiteljic na večrazrednih šolah. — C. kr. kmetijska družba kranjska in učitelji. — Knjiga Slovenska. — Književnost. — Vprašanja in odgovori. — Dopisi. — Društven vestnik. — Vestnik. — Uradni razpis učiteljskih služeb.

— (Pri zadnjem občnem zboru čitalnice Postojinske) dne 21. m. m., katerega se je udeležilo 25 društvenikov, bili so za tekoče leto naslednji gospodje voljeni v odbor: Bilc Anton (predsednik namesto prostovoljno odstopivšega g. Al. Kraigherja), Alojzij Kraigher (blagajnik) obadva z vsklikom. Anton Ditrich s 14 gl. (podpredsednik); Jakob Dimnik s 23 gl., (tajnik); Rihard Šebers 13 gl., (knjižničar); Jurij Pfeifer s 19 gl., (odbornik) in Jan Ružičkas 14 gl., (odbornik.) — Čitalnica priredi letos dve veselici in sicer dne 10. januvarja in dne 1. februvarja. — Društvenikom je na razpolaganje v bralni sobi 25 časopisov.

— (Novi zastop čitalnice v Metliki) Predsednik: Navratil, tajnik: Križnar, blagajnik: Wacha, odborniki: Smola Albin, Dovgan Fran Gustin Fran, Premer Ignacij.

— (Ormoška čitalnica) priredila je na starega leta zvečer zabavo, ki se je dobro obnesla, a bi bila še boljše obiskana, ako se nekatera vabila ne bi bila pozgubila. Pozornosti treba povsod! Tombola resna in šaljiva sta mnogo dobitkov donesli. Mešani in moški zbori so se peli vrlo dobro. Posebno pozornost so unele pesmi: „Po zimi iz šole“, „Ukazi“ in „Slovanski svet, ti si krasan“. O polunoči je g. dr. Geršak pozdravil navzočnike s srčnim voščilom za novo leto, s posebno željo, naj bi se narodne razmere v novem letu v Ormoži in okraji Slovencem na korist zboljšale, kar bi res bilo vsestranski želeti. — V nedeljo dne 11. t. m. je v Ormoži po pozni maši seja kmetijske podružnice, isti dan popoludne občni zbor čitalnice in zvečer zabava s tombolo in plesom. Vsi narodnjaki in prijatelji čitalnice dobro došli!

— (Silvestrov večer „Tržaškega Sokola“,) zbral je v hotelu „Evropa“ cvet slovenskega življa v Trstu in se vršil prav animirano. Tamburaši in pevci skrbeli so požrtovalno za izborno zabavo. Gledališki diletantje so se prav dobro obnesli z igro „Srečno novo leto!“ Polunočni pozdrav staroste Makso Cotiča z alegorično sliko vzbudil je živahno odobravanje. Po polunoči delil je improvizirani listonoša razna pisma s slovenskimi pečati in jednake recepise. Pozno v jutro zapustili so zadnji udeležniki dvorano, popolnoma zadovoljni, da so tako prijetno prestopili iz starega v novo leto.

— (Božičnica otroškega vrta družbe sv. Cirila in Metoda pri sv. Jakobu v Trstu) se je letos, kakor vam že znano, praznovala v široki dvorani „Hotel Europa“. Veselični vspored vršil se je v prav lepem redu. Gospica naša pridna vrtnarica Antonija Nadlišek je s primernimi besedami uvela otročiče k božičnemu drevescu, nje sestra Marica je pa, kakor vam znano iz „Edinosti“ pri zabavnem večeru se dobro sponesla: sv. Ivanski starašina gospod Štefan sme ponosen biti nad vrlima narodnima hčerkama. Sledeči dečki so sodelovali: Škrjanc, Rožanc M., Cetin J., Čepek J., Gorjup in Nabergoj J., deklice pa: Šmuc M., Kvesovič J., Seme O., Vičeljo M. in Mavrin S. Naše

gospe so se radostno smejale tem nežnim in neustrašenim diletantom. Vsi smo bili veseli. — Slednjič nastopi i Michelli, voditeljica zavodu, ter se z lepimi besedami zahvali ženskemu načelništvu za njegov trud.

— (Telefon v Zagrebu.) V preteklem mesecu decembra izvršilo se je od centrale Zagrebške 4857 telefonskih zvez, to je poprečno 156 vsak dan. V teku celega preteklega leta 1890. izvršilo se je 51.634 telefonskih zvez. Stalnih abonentov je 92. Kaj pa pri nas v Ljubljani?

— (Vabilo) k občnemu zboru kmetijske podružnice Ormoške, ki bode v nedeljo dne 11. januvarja 1891 ob 11. uri dopoludne v gostilni gospe Sove v I. nadstropji v Ormoži. Vspored: 1. Poročilo predsedništva o važnejših podružničnih zadevah. 2. Govor o nekaterih pogojih gospodarskega napredka. 3. Govor o ameriški lozi in pokušavanji ameriškega vina iz Geršakovih goric, — vsprejem novih udov — in 4. uplačevanje letnine. 5. Volitev novega predsedništva in odbora. 6. Volitev zastopnika za občni zbor c. kr. kmetijske družbe v Gradci. 7. Predlogi.

— (Električno razsvetljenje na Reki.) Z novim letom začela bode delovanje svoje mejnarodna elektricitetna družba. Mestni zastop se je sicer dal preplašiti po protestu plinove tvornice in ni hotel dati koncesije za električko centralno postajo. Ogerska vlada pa je prepustila družbi pripravno zemljišče in se bode pri vseh državnih objektih uvedlo električno razsvetljenje, tako v prvi vrsti na kolodvoru. Tudi elevatorji državnih železnic se bodo posluževali električne prenesene moči.

— (Razpisano) je mesto pristava pri okrajnem sodišči v Beljaku. Prošnje do 18. t. m.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Moravska Ostrava 4. januvarja. V grofa Wilczeka premogovih jamah v Poljski Ostravi bila eksplozija plinov. Delavcev bilo v jamah 400. Večina ubežala v stranske jame, ponesrečilo se jih je 50. Rešitev zelo težavna, ker je več jam nepristopnih. Deželni predsednik pride zaradi te nezgode danes zvečer semkaj.

Temesvar 4. januvarja. Minister notranjih zadev odobril je mestnega zastopa sklep, da se začne podirati trdnjavsko ozidje. Delo se bode pričelo prihodnji mesec.

Radmer 5. januvarja. Dopoludne lov na Hundskoglu, popoludne na Bergerriedlu. Potem cesar odpotuje.

Pariz 5. januvarja. Pri novih volitvah v senat bilo v 32 departementih izvoljenih 81 senatorjev, mej njimi 75 republičanov, 6 konservativcev. Republičani pridobili 10 sedežev. V Rouenu prodrl Waddington proti Pouyer-Quentinu, v departementu Seine voljeni Tolain, Ranc, Lefévre.

London 5. januvarja. Irski podkralj in njegov generalni tajnik Balfour poslala časopisom pismo, v katerem prosita pomoč za dobavo podpor za bedno irsko ljudstvo, katero je brez vseh sredstev. Irska uprava je pripravljena vsprejemati darila.

Razne vesti.

* (Grofa Sickingena) so nedavno na Dunaji zaprli; ker je neko uradniško udovo osleparil za več tisoč goldinarjev s pretvezo, da bode on v kratkem knez bolgarski, da pa potrebuje precej denarja, da doseže namen svoj. Te dni so pa v Budimpešti zaprli žitnega agenta Filipa Waldapfla, ki je o svojem času bil razglasil, da je agitoval po Bolgariji za Koburžana, ki mu je bil obljubil baje več tisoč, če pride na bolgarski prestol. Ko mu knez bolgarski ni hotel izplačati obečane svote, je bil proti njemu pri sodišči uložil tožbo. — Sodišče se je bilo proglasilo za nekompetentno soditi v tej zadevi in tožnik se je pa potem s toženim knezom pobotal. Govori se, da mu je Koburžan bil vender plačal nekaj tisoč. Sedaj je pa menda Waldapfel agitoval za grofa Sickingena po Bolgariji ali pa vsaj na Dunaji podpiral njegove sleparije.

* (Prisleparjeno baronstvo.) V Gotski žepni knjižici baronskih rodbin bila je še lani omenjena rodbina Roschütz-Rothschütz, kateri je, kakor se je mislilo, podelil grb 1358 l. Albreht avstrijski in državno baronstvo pa 1530. l. cesar Karol V. Kakor se je pokazalo, ta rodbina ni plemenita in je letos tudi izginila iz gotske knjižice. 1812. leta rojeni rokodelec Filip Josip Roschütz je iz treh drugih grbov napravil grb in vedel preslepiti celo urade, da je to grb njegove rodbine. Lani se je zvedelo za to sleparstvo in sleparski baron bi se bil imel zagovarjati zaradi tega pred sodiščem v Vratislavi, pa se je v preiskavnem zaporu že sam umoril. Sedaj zgube vsi njegovi nasledniki plemstvo. Jeden njegovih sinov ima posestvo v Avstriji ter je oženjen z neko grofinjo, s katero ima 8 otrok.

* (Izgovarjanje grščine.) Nemci v Atenah hočejo poslati prošnjo cesarju Viljemu, da bi se z reformo gimnazij uvelo pri grščini izgovarjanje, kakeršno ima nova grščina. Če se to uvede, bodo Nemci, ki se v šolah učé grščini, lahko razumeli novo grščino, ki se v slovničnih oblikah dosti ne razlikuje od stare. Sedanje izgovarjanje starogrščine tudi ni utemeljeno, ker pač nikdo ne ve, kako so izgovarjali stari Grki.

* (Mraz.) Dunav je mej Budimom in Pešto zamrznil, kar se od 1885. leta ni zgodilo. Po Gorenji Italiji je pa poslednje dni šel sneg in močno medlo.

* (Nič novega pod solncem.) Sedanji čas so v navadi vinske razstave. Take razstave neso nič novega, kajti že 1214. leta bila je taka razstava v Parizu. Doposlala so se vina iz Grške, Španjske, Portugalske, Francoske in Italije. Presojevalni odbor se je izjavil, da je cipersko vino papež, malaga pa kardinal mej vini. Tri druga vina imenovali so za kralje, pet za grofe in dvanajst za „pair“-e.

* (Medvedji boj.) V ruski vasi Šakošev so čuli prebivalci ob polunoči strašno medvedje tuljenje iz bližnjega gozda. Živina je po hlevih bila zaradi tega močno vznemirjena. Drugi dan se je več mož oborožilo in se odpravilo na medvede v gozd. Našli so v gozdu mrtvega medveda, okrog je pa bila zemlja vsa razbrskana, grmi in korenine populjeni. Vse je kazalo, da sta se tukaj po noči bila srečala dva močna medveda in se spoprijela. Boj mej njima se je pa s tem končal, da je jeden druzega umoril.

* (Posebnosti milijonarjeve.) V Rio de Janeiru je milijonar, ki je navadno jako skop. Posebno natakarji ga ne čislajo, ker mož ne daje nobenemu pivnine. Nekega jutra je bogatin kosil v hotelu in dvakrat zaporedoma zahteval reberca. Natakar mu je pa odgovoril, da v tem hotelu te jedi dvakrat ne dajo. Milijonar odšel je jezen iz jedilnice, poiskal gospodarja in od njega za visoko ceno kupil hotel. Povrnivši se, poklical je dotičnega natakarja, mu povedal, da je hotel njegov, potem ga pa spodil iz službe, ker ne strežé gostom po njegovi volji. Potem je poklical druzega natakarja, da naj mu prinese reberca še drugi pot.

* (Na ženitbeno ponudbo) v nemškem listu dobil je nekdo v Nemčiji 10 pisem, v katerih mu možje ponujajo, da mu odstopijo svoje žene, če plača polovico stroškov za ločitev zakona.

* (Izučen vrabec.) V Puntigamu je neka ženska priučila vrabca, da pride k njej, če ga pokliče in hodi za njo kakor pes.

* (Štirinajstkrat z nožem zabodel) je v Višehradu delavec Anton Karafjat svojo ljubico. Prišla ga je bila pohodit, pa sta se nekaj sprla. Njo so odnesli v bolnico, njega pa že odveli v ječo.

* (Izgredi pri usmrčenji.) V Novem Jorku obešali so nedavno morilca, ki je svojo ženo vrgel z mostu v vodo. Rabelj je pa bil nespreten in je trajalo celih 20 minut, predno je bil mrtev zločinec. To je vzbudilo nevoljo mej gledalci in prišlo je do izgredov. Ljudstvo hotelo je rablja ubiti.

* (Opice — tatice.) V San Francisku v Ameriki je šola, v kateri se opice uče krasti ure in druge dragocene stvari. Z dobro naučeno opico potem hodijo tatovi po ulicah. Žival kaj spretno krade dragocene stvari in jih nosi svojemu gospodarju

Ljubljanski ZVON

prinaša v 1. zvezku nastopno vsebino: 1. A. Aškerc: Iz popotnega dnevnika. — 2. Gr. Novák: Ne smem! — 3. Fr. Levec: Fran Levstik. — 4. Gr. Novák: Stara pesem. — 5. Josip Stare: Koline. Povest. — 6. J. Hönigmann: Pouk in vzgoja slepcev. — 7. S. Rutar: Vodne razmere na Notranjskem. — 8. Janko Kersnik: Iz sodnih aktov. I. — 9. Književna poročila: I. Dr. M. Murko: Zur Geschichte der nominalen Declination im Slovenischen. Von V. Oblak. Leipzig 1890. 8°, 247 str. — V. Bežek: Slovniški razgovori. — 11. Listek: Gg. naročnikom in sotrudnikom „Ljubljanskega Zvona“. — „Matica Slovenska“. — Družba sv. Mohorja. — Levstikove poezije. — „Die österreichische-ungarische Monarchie in Wort und Bild.“ — „Slovenska Talija“. — Pripovedke za mladino. — Coure. — Slovenske učne knjige. — Razpis nagrade. — Razpis nagrad. — Starodobna ladja na barji Ljubljanskem. — Iz muzejskega društva. — Dr. Emil Holub. — Osebne novice. — Razstava národnih noš na Dunaji. — Slovensko gledališče. — Hrvaško gledališče. — Praznična darila. — Listnica.

„LJUBLJANSKI ZVON“ stoji: za celo leto 4 gld. 60 kr., za pol leta 2 gld. 30 kr., za četrt leta 1 gld. 15 kr.

Poslano.

Neustein-ove posladkorjene Elizabetne kri čisteče pile,

skušeno in od znamenitih zdravnikov priporočano lahko čistilno, raztapljajoče sredstvo. — 1 škatljica à 15 pil velja 15 kr., 1 zavoj = 120 pil 1 gld. a. v. — **Pred ponarejanjem se jako svari. — Zahtevaj izrecno Neustein-ove Elizabetne pile.** — Pristne so samo, če ima vsaka škatljica rudeče tiskano našo protokolovano varstveno znamko „Sveti Leopold“ in našo firmo: **lekarna „pri sv. Leopoldu“, Dunaj, mesto, Ecke der Spiegel- und Plankengasse. — V Ljubljani** se dobivajo pri gosp. **lekarji G. Piccoli-ji.** (791—10)

„Dijaški kuhinji“ v Celji

darovali so v času od 24. julija do konca leta 1890. sledeči gospodje podporniki:

Urek, župnik na Polzeli	5	gld.	—	kr.
Dr. Alb. Poznik, c. kr. notar v Novem mestu	1	„	20	„
Celjski maturantje od leta 1870	12	„	—	„
Dr. Jarnej Glančnik, odvetnik v Mariboru	5	„	—	„
Andrej Elsbacher, trgovec v Laškem trgu	5	„	—	„
F. Cajnkar, c. kr. sod. pristav v Laškem trgu	2	„	—	„
Dr. Rudolf, odvetnik v Konjicah	5	„	—	„
Gospa Josipina Prus v Konjicah	5	„	—	„
Norbert Zanier, trgovec v Št. Pavlu	5	„	—	„
Dr. Gvidon Srebre, odvetnik v Brežicah	5	„	—	„
Jos. Jeraj, kanonik v Žalci	5	„	—	„
Vilibald Venedig, župnik v Središči	2	„	—	„
Ferdo Roš, veleposestnik v Hrastniku	2	„	—	„
Dr. Martin Matek, prof. bogosl. v Mariboru	5	„	—	„
Krušic Jakob, župnik v Št. Andražu	2	„	—	„
Gospa Marija Potočin na Zidanem mostu	5	„	—	„
J. Janežič v Grižah	3	„	—	„
Jožef Mattoch, bivši župnik v Galiciji	2	„	—	„
Vilhar Ivan v Ljubljani	5	„	—	„
Planinšek Jakob, deficijent v Neu-Algersdorfu	2	„	—	„
J. Kozinc, prov. v Kostrivnici	2	„	—	„
Fran Zdolšek, župnik v Solčavi	5	„	—	„
Kupljen Anton, c. kr. notar v Črnomlji	2	„	—	„
Šepic Ivan, trgovec v Konjicah	5	„	—	„
M. Ogorevc, trgovec v Konjicah	5	„	—	„
Fischer Anton, župnik v Dolu	2	„	—	„
Slavno županstvo na Vranskem	5	„	—	„
Miloš Landetov	2	„	—	„
Turnšek Anton, trgovec v Nazaretu	5	„	—	„
Slavna občina Šmarije pri Jelšah	5	„	—	„
Dr. Celestin, kr. profesor v Zagrebu	5	„	—	„
Ferdo Jahn, župnik v Št. Petru v Savinjski dolini	5	„	—	„
Slavni okrajni odbor v Gornjem gradu	50	„	—	„
Mat. Vrečko, župnik v Ponkvi	5	„	—	„
Alojzij Kreft, župnik v Kalobji	2	„	—	„
J. Ogrizek, kapelan v Št. Juriji pri juž. žel.	1	„	—	„
Slavni okrajni odbor Vranski	10	„	—	„
Železnik Jakob v Trbovljah	1	„	—	„
Kral Neža v Trbovljah	1	„	—	„
Dimnik Ana v Trbovljah	3	„	—	„
L. P. Braslovški	5	„	—	„
Dr. Jos. Sernec, odvetnik v Celji	10	„	—	„
J. Frece, župnik pri Belih vodah	5	„	—	„
Jož. Žičkar, župnik v Vitanji	2	„	—	„

(Konec prih.)

Tujci:

4. januvarja.

Pri **Maliči**: Hönigman, Maurin iz Kočevja. — Michelitsch iz Žužemberka.

Pri **Slonu**: Glas iz Trsta. — Errath iz Mokronoga. — Mazzolari iz Milana. — Zehden, Czassny z Dunaja.

Pri **bavarskem dvoru**: Verderber s Poljan.

Umrli so v Ljubljani:

2. januvarja: Neža Osredkar, črevljarjeva žena, 33 let, Krakovski nasip št. 24, za jetiko. — Josip Ape, lončarjev sin, 7 ur, Streliške ulice št. 8, za slabostjo.

3. januvarja: Ivana Križaj, šivilja, 20 let, sv. Petra cesta št. 77, za jetiko.

V deželni bolnici:

3. januvarja: Neža Grošelj, kuharica, 27 let, za plučno tuberkulozo.

Tržne cene v Ljubljani

dne 3. januvarja t. l.

		gl.	kr.		gl.	kr.
Pšenica, hktl.		7	—	Špeh povojen, kgr.	—	66
Rež,	„	5	20	Surovo maslo, „	—	68
Ječmen,	„	5	06	Jajce, jedno:	—	3·5
Oves,	„	3	25	Mleko, liter	—	8
Ajda,	„	5	20	Goveje meso, kgr.	—	60
Proso,	„	4	71	Telečje „ „	—	60
Koruza,	„	5	20	Svinjsko „ „	—	56
Krompir,	„	2	41	Koštrunovo „ „	—	40
Leča,	„	12	—	Pišanec	—	50
Grah,	„	14	—	Golob	—	17
Fižol,	„	8	—	Seno, 100 kilo	1	78
Maslo,	kgr.	—	87	Slama, „ „	1	78
Mast,	„	—	68	Drva trda, 4 □metr.	6	80
Špeh frišen	„	—	50	„ mehka, 4 „	4	40

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Mokrina v mm.
3. jan.	7. zjutraj.	745·2 mm.	—7·6° C	sl. szh.	megla	0·00 mm.
	2. popol.	743·7 mm.	—6·6° C	brezv.	megla	
	9. zvečer	743·9 mm.	—8·4° C	brezv.	megla	
4. jan.	7. zjutraj	741·3 mm.	—14·0° C	brezv.	megla	0·00 mm.
	2. popol.	738·5 mm.	—11·0° C	brezv.	jasno	
	9. zvečer	738·0 mm.	—14·0° C	brezv.	megla	

Srednja temperatura —7·5° in 3·C°, za 4·6° in 10·2° pod normalom.

Dunajska borza

dné 5. januvarja t. l.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

		včeraj			danes
Papirna renta	gld.	90·15	—	gld.	90·20
Srebrna renta	„	90·15	—	„	90·20
Zlata renta	„	106·40	—	„	107·50
5% marcna renta	„	102 90	—	„	103·25
Akcije narodne banke	„	995 —	—	„	993 —
Kreditne akcije	„	306·50	—	„	306 50
London	„	113·40	—	„	113 65
Napol.	„	9 02	—	„	9·04
C. kr. cekini	„	5·36	—	„	5·36
Nemške marke	„	55 72½	—	„	55·82½

4% državne srečke iz l. 1854	250	gld.	130	gld.	— kr.
Državne srečke iz l. 1864	100	„	177	„	75 „
Ogerska zlata renta 4%			102	„	55 „
Ogerska papirna renta 5%			100	„	25 „
Dunava reg. srečke 5%	100	gld.	121	„	— „
Zemlj. obč. avstr. 4½% zlati zast. listi			113	„	— „
Kreditne srečke	100	gld.	179	„	50 „
Rudolfove srečke	10	„	19	„	— „
Akcije anglo-avstr. banke	120	„	164	„	80 „
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.			219	„	— „

Loterijne srečke 3. januvarja.

Na Dunaji:	25,	59,	76,	19,	87
V Gradci:	16,	9,	86,	71,	48.

Lekarna „Pri zlatem državnem jabelku“. **J. PSERHOFER-JA** I., Singerstrasse št. 15, na Dunaji.

Kri čistilne krogljice, poprej **univerzalne krogljice** imenovane, znano, lahko čistilno domače sredstvo.

Teh krogljic velja: **I škatljica s 15 krogljicami 21 kr., I zavoj s 6 škatljicami I gld. 5 kr.,** pri nefrankovani pošiljatvi proti povzetju **I gld. 10 kr.**

Če se poprej pošlje denar, velja s poštnino prosto pošiljatvijo vred: 1 zavoj krogljic 1 gld. 25 kr., 2 zavoja 2 gld. 30 kr., 3 zavoji 3 gld. 35 kr., 4 zavoji 4 gld. 40 kr., 5 zavojev 5 gld. 20 kr., 10 zavojev 9 gld. 20 kr. (Manj, nego 1 zavoj se poslati ne more.)

Prosi se, da se izrecno „J. Pserhofer-ja kri čistilne krogljice“:

zahtevajo in se pazi na to, da ima napis na pokrovu slednje škatljice imenski počrk **J. Pserhofer-ja,** kakeršen je na navodilu, kako se rabijo, in sicer v **rudeči** pisavi.

Ozeblinski balzam **J. Pserhofer-ja.** 1 lonček 40 kr., s frankovano pošiljatvijo 65 kr.

Trpotčev sok, 1 steklenica 50 kr.

Ameriška maža za protin, 1 lonček gld. 1.20.

Prašek proti potenju nog, cena škatljici 50 kr., s frankovano pošiljatvijo 75 kr.

Balzam za gušo, 1 steklenica 40 kr., s frankovano pošiljatvijo 65 kr.

Življenska esenca (Praške kapljice) 1 steklenica 22 kr.

Angleški balzam, 1 steklenica 50 kr.

Fijakarski prsni prašek, 1 škatljica 35 kr., — s frankovano pošiljatvijo 60 kr.

Tannochinin-pomada **J. Pserhofer-ja,** najboljše sredstvo za rast las, 1 škatljica 2 gld.

Univerzalni obliž prof. **Steudel-a,** 1 lonček 50 kr., s frankovano pošiljatvijo 75 kr.

Univerzalna čistilna sol **A. W. Bulrich-a.** Domače sredstvo proti slabemu prebavljenju, 1 zamotek 1 gld.

Razen tu imenovanih preparatov so v zalogi vse tu- in inozemske farmacevtične specijalitete, objavljene v avstrijskih časopisih, in se vsi predmeti, ki neso baš v zalogi, na zahtevanje točno in po ceni preskrbé. — **Pošiljatve po pošti** se najhitreje izvršujejo proti predpošiljatvi denarja, večje pošiljatve tudi proti povzetju zneska.

Če se denar naprej pošlje (najbolje po poštni nakaznici), je poštnina mnogo nižja, nego pri pošiljatvah s povzetjem. (851—7)

Prva kranjska, na mnogih razstavah odlikovana, leta 1822. ustanovljena (943—2)

lesna, pletarska in sitarska obrt

M. Pakič v Ljubljani

priporoča p. n. naročnikom **garantirano pravo žimo,** (razločiti od s fibrizom in drugimi stvarmi mešano žimo), **morsko travo** (Seegras), **preproge iz lesene volne** po čudovito nizkih cenah, razno **kuhinjsko orodje, fine škafe, čebre** in **banice za kopanje, pletene kovčege za potovanje** v raznih velikostih, **najfinejše košarice z dvema pokrovoma** in takozvane „**Stephanie**“ **košarice,** kakor tudi **navadne košare po najnižjih cenah.**

Zunajna naročila izvrše se takoj s povzetjem.

V „Narodni Tiskarni“ v Ljubljani izšla je knjiga:

Razne pripovedke.

Najgrozovitejša muka peklenska. Spisal Catulle Mendès; prevel Vinko. — Ulomci. Spisal Sevničan. — Silvestrov otročiček. Kalifornska povest. Spisal Bret Harte; poslovenil Vinko. — Uničeno življenje. Češki spisal Stroupežnicky; preložil Vinko.

Važno za učitelje in šolske prijatelje!

Ravnokar je zagledal beli dan ter se dobi pri podpisanem izdajatelju:

„Popotnik“-ov koledar za slovenske učitelje

1891

s popolnim imenikom šolskih oblastnij, učiteljišč, ljudskih šol in učiteljskega osobja po Južno-Štirskem, Kranjskem, Primorskem in slovenskem delu Koroškega po stanju v začetku šolskega leta 1890/91.

„Popotnik“-ov koledar 1891 naroča se najbolje po poštni nakaznici ter stoji:

v platno vezan komad	1 gld.	20 kr.
„ „ „ „ z zlato obrezo	1 „	35 „
„ „ „ „ „ „ „ in zaklopnico	1 „	50 „

(po pošti 5 kr. več).

V mnogobrojna naročila se uljudno priporočam

M. J. Nerat,
izdajatelj in urednik „Popotnik“-ov,
Maribor, Reiserstrasse 8.

V Ljubljani se „Popotnik“-ov koledar 1891 dobiva pri knjigovezu **Iv. Bonač-u,** Poljanska cesta 10.

Št. 16.236. (950—3)

Razglas.

Zaradi oddaje z odlokom visoke c. kr. deželne vlade z dné 15. grudna 1890, št. 14.531, dovoljenih **tekom leta 1891 na državnih cestah tukajšnjega stavbenega okraja izpeljanih stavb** se bode **javna dražba dne 19. prosinca 1891** pričenši ob 9. uri dopoludne pri podpisanem c. kr. okrajnem glavarstvu vršila.

Oddajalo se bode:

I. Na Ljubeljski državni cesti:

1. Poprava na Savskem mostu *km* $\frac{4}{24}$ — $\frac{0}{25}$ v vsoti 1700 gld. — kr.
2. Priprava in postavljenje držajev mej *km* $\frac{1}{40}$ do $\frac{1}{45}$ v znesku . . . . . 511 „ 27 „

II. Na Kokerski državni cesti:

3. Priprava držajev in odrivačev mej *km* $\frac{0}{8}$ — $\frac{1}{22}$ 1988 gld. 93 kr.
4. Naprava novega lesenega poda na železnem mostu *km* $\frac{3-4}{0}$ pri Kranji . . . . . 958 „ 54 „
5. Poprava na tretjem novem mostu mej *km* $\frac{3-4}{17}$ v Kokri za . . . . . 248 „ — „
6. Poprave na malem mostu v Leskovcu *km* $\frac{3-4}{17}$ v znesku . . . . . 46 „ — „
7. Poprave na Cilerjevem mostu *km* $\frac{1-2}{18}$ za . . 970 „ — „

III. Na državni Korenski cesti:

8. Poprave na mostovih v Beli, Belci, Gozdu in Pešanci mej *km* $\frac{4}{24}$ — $\frac{1}{25}$, $\frac{2-3}{41}$, $\frac{1-2}{47}$ in $\frac{1-2}{51}$ v znesku . . . . . 440 „ — „
9. Priprava držajev in odrivačev mej *km* $\frac{0}{25}$ — $\frac{0}{26}$ + 16·5 v znesku . . . . . 515 „ 84 „

Pred ustno obravnavo mora vsak navzoči 5% varščino (Vadium) fiskalne cene vseh stavb, katere ima voljo prevzeti, v denarji ali pa v državnih dolžnih listih, katerih veljava se po borzini ceni računi, dražbenemu komisarju uročiti.

Pismene ponudbe s kolekom 50 kr. in 5% varščino, v katerih so ponudbe za omenjene stavbe, zaznamovane s številkami in besedami, morajo se pred ustno obravnavo tukaj predložiti. Take ponudbe v pismih so poštnine proste.

Načrte, stavbene pogoje in druga sredstva zamore vsakdo, kogar te stavbe zanimajo, v tukajšnjem stavbenem uradu mej uradnimi urami pregledati.

C. kr. okrajno glavarstvo v Kranji

dne 20. grudna 1890.

Kuverte s firmo

priporoča

„Narodna Tiskarna“

po nizkej ceni.

Za čas stavbe

priporoča

ANDREJA DRUŠKOVIČA.

Mestni trg št. 10 trgovina z zeleznino Mestni trg št. 10

v velikem izboru in po zelo nizki ceni

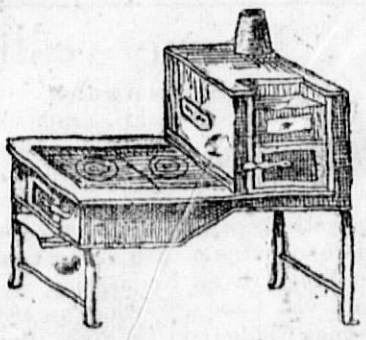

okove za okna in vrata, štorje za štokodoranje, drat in cveke, samokolnice, vezi za zidovje, traverze in stare železniške šine za oboke, znano najboljši Kamniški Portland in Roman cement, sklejni papir (Dachpappe) in asfalt za tlak, kakor tudi lepo in močno narejena štedilna ognjišča in njih posamezne dele.

Pri stavbah, kjer ni vode blizu, **neobhodno potrebne vodnjake za zabijati v zemljo, s katerimi je mogoče v malo urah in z majhnimi stroški na pravem mestu do vode priti;** ravno tako se tudi dobivajo **vsi deli za skopane vodnjake: železne cevi in železoliti gornji stojali,** kakor tudi **za lesene cevi mesingaste trombe in ventile in železne okove.** (9—59)

Za poljedeljstvo:

Vsake vrste orodja, kakor: **lepo in močno narejeni plugi in plužne, železne in lesene brane in zobovje zanje, motike, lopate, rovnice, krampe** i. t. d. Tudi se dobiva zmirom **sveži Dovski mavec** (Lengenfelder Gyps) za gnojenje polja.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Dragotin Hribar. Lastnina in tisk „Národne Tiskarne“.